

Στην αντικαπιταλιστική Αριστερά δεν αναλογεί η απαξίωση της LGBTQ κοινότητας και των πρακτικών της. Αναλογεί να ακούσει όσα έχουν να πουν τα ίδια τα υποκείμενα και η κοινότητα, να απαιτήσει την ικανοποίηση των δίκαιων αιτημάτων τους και να στηρίξει την πάλη ενάντια σε κάθε μορφή καταπίεσης και διάκρισης.

Ειρήνη Δαφέρμου, Ειρήνη Γαϊτάνου, Νατάσα Κεφαλληνού

Τα τελευταία χρόνια έχει ανοίξει εντός της ANΤΑΡΣΥΑ ο διάλογος γύρω από τα ζητήματα φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού, αναβαθμισμένα σε σχέση με το παρελθόν. Καταλυτικό ρόλο έχει παίξει η συγκρότηση των σχετικών ομάδων (Γυναικών και LGBTQ), και η παρέμβασή τους στο κίνημα. Θεωρούμε εξαιρετικά θετική εξέλιξη το γεγονός ότι η συζήτηση αυτή διεξάγεται, και κρίνουμε αναγκαίο να βαθύνει ακόμη περισσότερο το επόμενο διάστημα με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες. Ο διάλογος αυτός συνεχίστηκε με τα κείμενα του συντρόφου Κώστα Μάρκου στο Πριν (η δεύτερη έκδοχή αναθεωρημένη και προσεκτικότερα επεξεργασμένη), στα οποία εξέφρασε μια σειρά προσωπικών προβληματισμών. Ως μέλη των παραπάνω ομάδων, της ANΤΑΡΣΥΑ και του NAP, θα θέλαμε να τοποθετηθούμε κι εμείς γύρω από τα ζητήματα που ανοίγουν τα άρθρα σε μια προσπάθεια συμβολής.

Εντάσσοντας το διάλογο αυτό στα συμφραζόμενά του και στην αντίστοιχη συζήτηση εντός της Αριστεράς, εντοπίζουμε τη σταθερή υποτίμηση και αποσιώπηση των αντίστοιχων ζητημάτων υπό δύο σκοπιές:

Η πρώτη σαν αποτέλεσμα της αναπαραγωγής και εμπέδωσης μιας συντηρητικής αντίληψης γύρω από θέματα σεξουαλικότητας, φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού, παράγωγο του συντηρητισμού της ελληνικής κοινωνίας ιστορικά αλλά και σήμερα. (Η συνθηματολογική φράση «Πατρίς, θρησκεία, οικογένεια» συμπυκνώνει τις κυρίαρχες κοινωνικές αντιλήψεις που τροφοδότησαν την αναπαραγωγή των κυρίαρχων ρόλων και των έμφυλων στερεοτύπων και του αντίστοιχου καταμερισμού εργασίας, ιδωμένες μάλιστα σαν «φυσική» κατάσταση). Εντός αυτού του πλαισίου τμήματα της ελληνικής Αριστεράς αντιμετώπισαν τα ζητήματα σεξουαλικότητας ως ταμπού, ανάγοντάς τα στη σφαίρα του «προσωπικού», ενώ αρκετές

φορές αναπαρήγαγαν, ρητά ή άρρητα, σεξιστικές πρακτικές και λόγο.

Η δεύτερη σκοπιά σχετίζεται με την τάση ευθύγραμμης υπαγωγής όλων των αντιθέσεων στην κυρίαρχη αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας και στιγματισμού όλων των άλλων κινημάτων σαν «μικροαστικών». Είναι σαφές ότι η οριστική αναίρεση των έμφυλων στερεοτύπων και ταυτοτήτων, η άρση της καταπίεσης λόγω φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού και η ουσιαστική σεξουαλική απελευθέρωση δεν μπορούν να επιτευχθούν πλήρως παρά με την κοινωνική απελευθέρωση, καθώς και ότι η πατριαρχία δεν νοείται υπερϊστορικά αλλά σε σχέση με το ρόλο της στην αναπαραγωγή του κυρίαρχου κάθε φορά οικονομικοκοινωνικού τρόπου παραγωγής. Οι διαπιστώσεις αυτές δεν αναιρούν όμως τη σχετική αυτοτέλεια των υπόλοιπων αντιθέσεων και των κινημάτων που αναπτύσσονται στη βάση αυτών, με κρίσιμη τη μαχητική συμμαχία των κινημάτων αυτών σε ένα κοινωνικό και πολιτικό μέτωπο χειραφέτησης, με σεβασμό στην αυτοτέλεια και τη διαφορετικότητά τους.

Κρατώντας τα παραπάνω σημεία, μπορούμε να καταλάβουμε γιατί ορισμένα τμήματα της ελληνικής Αριστεράς απαξιώνουν το πιο «ορατό» μέσο παρέμβασης της LGBTQ κοινότητας, το Athens Pride, είτε παρουσιάζοντάς το αποκλειστικά σαν «homo sex show» ή βλέποντας σε αυτό την ανάδυση μιας μεταμοντέρνας, αντιταξικής ιδεολογίας. Προς ενίσχυση αυτής της αντίληψης προστίθεται και η ορθή κριτική για όψεις θεσμικής ενσωμάτωσής του, έτσι όπως εκδηλώνονται με τη συνεργασία του με το τοπικό κράτος, πρεσβείες, ΚΕΕΛΠΝΟ, σπόνσορες αλλά και με τον περιορισμό του σε ένα θεσμικό ακτιβισμό. Άλλωστε αυτή η κριτική έχει διατυπωθεί με ξεκάθαρο τρόπο (ειδικά φέτος) και από ριζοσπαστικά τμήματα του LGBTQ κινήματος, αναδεικνύοντας τον αντίστοιχο προβληματισμό εντός της κοινότητας αλλά και την ποικιλομορφία των αντιλήψεων και την ύπαρξη ριζοσπαστικών τάσεων εντός του, σε αντίθεση με τη συνήθη ομογενοποιημένη αναπαράστασή του.

Ωστόσο παράλληλα με την κριτική μας, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε (επιλεκτικά) ορισμένα σημεία: Το Pride, που φέτος έκλεισε τα 10 χρόνια με τη συμμετοχή χιλιάδων ανθρώπων, κάνει ορατό το ζήτημα της κατασκευής του κοινωνικού φύλου και της καταπίεσης που εκπορεύεται από αυτό, αναδεικνύει το θέμα της ρευστότητας των έμφυλων ταυτοτήτων και το δικαίωμα κάθε ανθρώπου να επιλέγει χωρίς καταναγκασμό σεξουαλικό προσανατολισμό, προβάλλει τα αιτήματα της LGBTQ κοινότητας όπως ισότιμη πρόσβαση στο οικογενειακό Δίκαιο, δυνατότητα δημιουργίας νομικά αναγνωρισμένης οικογένειας, άμεση άρση της επιλεκτικής εξαίρεσης πολιτών από το Σύμφωνο Συμβίωσης, το γάμο, την τεκνοποίηση, την παιδοθεσία λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου. Ζητήματα που η ανάδειξή τους δεν ήταν αυτονόητη μια δεκαετία πριν, ενώ και σήμερα εγείρουν τις λυσσαλέες αντιδράσεις της εκκλησίας, συντηρητικών και ομοφοβικών κύκλων, της

φασιστικής συμμορίας της Χρυσής Αυγής, αιτήματα που αρνούνται εξάλλου να ικανοποιήσουν οι εκάστοτε κυβερνήσεις.

Πρόκειται για ένα ανοιχτό, πολυμορφικό πεδίο συνάντησης, παρέμβασης, διάδρασης των ανθρώπων της LGBTQ κοινότητας και αλληλέγγυων, συλλογικοποίησης των εμπειριών, των πρακτικών, των αρνήσεων και των αγώνων τους. Ακόμη και η παρέλαση, με τα γυμνά, καλογυμνασμένα «ανδρικά» κορμιά και τα απενοχοποιημένα λεσβιακά φιλιά στον δημόσιο χώρο (φιλιά, που ακόμη και γι' αυτά πολλοί/ες έχουν δεχθεί βάνουσες επιθέσεις), πρακτικές που υποτίθεται ότι «συκοφαντούν το κίνημα στα μάτια των εργαζομένων και ενισχύουν τις προϋπάρχουσες προκαταλήψεις», αποτελεί μια στιγμή ορατότητας ανάμεσα σε αιώνες καταπιεστικής συγκάλυψης, ένα συλλογικό, ηχηρό coming out, εντέλει μια στιγμή συμβολικής συλλογικής αντίστασης στη σεμνοτυφία, τον πουριτανισμό, το σκοταδισμό, το συντηρητισμό, το φασισμό (μην ξεχνάμε τα έντονα αντιφασιστικά συνθήματα στις παρελάσεις).

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, κατανοούμε ότι στην αντικαπιταλιστική Αριστερά δεν αναλογεί η απαξίωση της LGBTQ κοινότητας και των πρακτικών της, η αντιμετώπιση της ως παρέκκλιση που θα αποκατασταθεί με την «αρμονική συνεργασία των δυο φύλων» στην κομμουνιστική κοινωνία, πολύ περισσότερο δε η υπόκλιση στη μικροαστική ηθική που σκανδαλίζεται από την «κατάπτωση των ηθών». Αναλογεί να ακούσει όσα έχουν να πουν τα ίδια τα υποκείμενα και η κοινότητα, να απαιτήσει την ικανοποίηση των δίκαιων αιτημάτων τους, να στηρίξει την πάλη ενάντια σε κάθε μορφή καταπίεσης και διάκρισης, να προτάξει τη χειραφέτηση και όχι την άρνηση της επιθυμίας, να συνδεθεί με τα πιο ριζοσπαστικά, μαχητικά τμήματά της, να βοηθήσει στη συγκρότηση αντικαπιταλιστικής πτέρυγας του LGBTQ κινήματος, εμπλουτίζοντας και ριζοσπαστικοποιώντας έτσι το κίνημα και την ίδια.

Πηγή: [PRIN](#)